

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้เป็นแบบวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด จำนวน 362 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) รวมถึงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ดอดยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยเสนอผลการศึกษาในรูปของตารางประกอบความเรียงเรียบร้อยแล้ว และการวิเคราะห์ผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของงานวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปีประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001-11,000 บาท และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด
2. ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก โดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ความรู้สึกเป็นเจ้าของ
3. ผลการศึกษาระดับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการดำเนินงาน

อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่า เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านเรียงลำดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่ามีส่วนร่วมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขออนุมัติงบประมาณประจำปี มีส่วนร่วมในการตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ของสหกรณ์

3.2 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการเป็นประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มของสหกรณ์ และมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์

3.3 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ด้านมีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการรับสวัสดิการของสหกรณ์ (ค่ารักษาพยาบาล)

3.4 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ การถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจการรวบรวมผลผลิต การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วม กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพว้าว จำกัด พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จำนวน 3 ปัจจัย มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ (X_4)

ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ (X_8) และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) (X_9) เท่ากับ .185 .155 และ .124 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 3 ปัจจัยส่งผลทางบวกต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .362 ทั้ง 3 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ได้ร้อยละ 13.10 สมการพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เขียนได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$Z' = 0.185(X_4) + 0.155(X_8) + 0.124(X_9)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 2.583 + 0.121(X_4) + 0.113(X_8) + .078(X_9)$$

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในการศึกษาการปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ในการทำงานของสหกรณ์ สหกรณ์มีธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก สินค้าหรือบริการของสหกรณ์ตรงกับความต้องการ(เช่น คุณภาพ ราคา) การทำงานของคณะกรรมการมีความโปร่งใส สมาชิกเห็นว่าการมีส่วนร่วมเกิดประโยชน์ โดยตรงกับสมาชิก เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินภายนอก ซื้อ ขาย สินค้าในราคาที่เป็นธรรม การบริการของเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ มีความรู้ ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกในทุกด้าน และให้บริการด้วยความรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าวจำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการวิจัยที่ได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของงานวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปีประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001-11,000 บาท และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวิไล ขันมะ

(2556:) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51-60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกสหกรณ์ 15-20 ปี ตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ มีรายได้ในครัวเรือนต่อปี 110,001-140,000 บาท และมีรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี 90,001-120,000 บาท

จากการที่สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การตัดสินใจในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ศักยภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ น่าจะส่งโดยตรงกับการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยเฉลี่ยคือ 20 ปีขึ้นไป แสดงถึงความต่อเนื่องในการเป็นสมาชิก ซึ่งเป็นสิ่งที่สหกรณ์จะต้องรักษาไว้และตอบสนองด้วยการให้บริการอย่างมีคุณภาพ และพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นอาจถูกคู่แข่งแย่งชิงในที่สุด

2. ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก โดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งสอดคล้องกับขวัญศิริ หวานชื่น (2550:107) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบางละมุง จำกัด อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่าทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ในส่วนความรู้สึกของการเป็นเจ้าของอยู่ในระดับปานกลาง/แทบทุกครั้ง ในส่วนของความจงรักภักดีพบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางละมุง จำกัด แสดงความรู้สึกจงรักภักดีในระดับมากหรือบ่อยครั้ง

3. ผลการศึกษาระดับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่า เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัล มลิแสง (2553:42) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ พบว่า ด้านผลประโยชน์มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการปฏิบัติด้านการ

จัดสนใจ ด้านการประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางตามลำดับ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์นิคมในจังหวัดกระบี่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกแตกต่างกัน แต่อายุ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน

3.1 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านเรียงลำดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่ามีส่วนร่วมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอนุมัติงบการเงินประจำปี มีส่วนร่วมในการตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บรรเจิด สังคะเนติ (2543 อ้างถึงใน วิไลจิติมะ 2556:29) กล่าวว่าหลักประชาธิปไตยแบบเสรีต้องมีการถกเถียงกันในความคิด เพื่อให้เกิดข้อสรุปหรือมติที่สังคมยอมรับ มีการรับรองซึ่งสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น รับรองเสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคมหรือเป็นกลุ่มบุคคล สอดคล้องกับวิธีการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ (2556:1-4) การเข้าเป็นสมาชิก ดำเนินการโดยบุคคลสมัครใจตัดสินใจด้วยคณะกรรมการดำเนินการ ตามหลักการประชาธิปไตย เมื่อผ่านกระบวนการจะต้องถือหุ้นอันเป็นการรวมทุน จึงได้สิทธิแห่งการเป็นสมาชิก

3.2 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการเป็นประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มของสหกรณ์ และมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ (2556:1-4) การร่วมกิจการกับสหกรณ์โดยสมาชิกที่เป็นสมาชิกต้องเข้าร่วมประชุมตามสิทธิหน้าที่ใช้หลักประชาธิปไตยในการประชุม เลือกตั้งตัวแทนเป็นคณะกรรมการดำเนินการ ออกนโยบายของสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ ดำเนินกิจการตามนโยบาย สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจการนั้น ตามหลักการมีส่วนร่วม เมื่อมีสภาพปัญหาหรือต้องการพัฒนาจะให้หลักการศึกษาอบรมข้อมูลข่าวสาร กำหนดตามหลักการปกครองตนเองและความเป็นอิสระ โดยสมาชิกร่วมมือกันช่วยเหลือกันหากกระทำสิ่งใดลงไปแล้วต้อง

รับผิดชอบ เช่นร่วมธุรกิจสินเชื่อโดยการกู้เงินสหกรณ์ ต้องรับผิดชอบส่งชำระคืน หากไม่ชำระคืน ต้องยอมรับการดำเนินการทางกฎหมาย การรับผิดชอบ คือ การรับผลประโยชน์แบ่งปันจากการร่วมกิจการทั้งส่วนรวมและส่วนรายคนในรูปของตัวเงินหรือการรับบริการ รวมไปถึงการแบ่งปันตามชอบให้กับชุมชนตามหลักการเอื้ออาทรต่อชุมชน

3.3 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ด้านมีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการรับสวัสดิการของสหกรณ์ (ค่ารักษาพยาบาล) ซึ่งสอดคล้องกับวิศรุต บำรุงศรี (2550:98) ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ครูอมทรัพย์พิจิตร จำกัด พบว่าสมาชิกส่วนมากมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในด้านการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปี การกู้เงิน และการฝากเงิน สอดคล้องกับ หลักการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2542 :11-12) ข้อที่ 3 สมาชิกทุกคนมีส่วนอุดหนุนด้านเงินทุนในสหกรณ์อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งอย่างน้อยส่วนหนึ่งของเงินทุนนี้ก็จะเป็นส่วนกลางของสหกรณ์ โดยทั่วไปสมาชิกจะได้รับเงินตอบแทนที่จำกัดในส่วนของเงินลงทุนที่จ่ายไปเพื่อการเป็นสมาชิก และเมื่อสหกรณ์มีส่วนเกินจะจัดสรรเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดในเรื่อง เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ เก็บเป็นทุนสำรอง จัดสรรคืนให้กับสมาชิกตามสัดส่วนที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหล่าสมาชิกเห็นชอบ

3.4 สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ การถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจการรวบรวมผลผลิต การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี สอดคล้องกับ มณฑาปริยา ระวังศรี (2556:63) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการตัดสินใจ การดำเนินงาน ในผลประโยชน์และการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วม กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จำนวน 3 ปัจจัย มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ (X_1) ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ (X_2) และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) (X_3) เท่ากับ .185 .155 และ .124 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .01 และ .05 ตามลำดับ

แสดงว่าตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ทั้ง 3 ปัจจัยส่งผลทางบวกต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .362 ทั้ง 3 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในการศึกษาการปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ในการทำงานของสหกรณ์ สหกรณ์มีธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก สินค้าหรือบริการของสหกรณ์ตรงกับความต้องการ(เช่น คุณภาพ ราคา) การทำงานของคณะกรรมการมีความโปร่งใส สมาชิกเห็นว่าการมีส่วนร่วมเกิดประโยชน์ โดยตรงกับสมาชิก เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินภายนอก ช้อ ขาย สินค้าในราคาที่เป็นธรรม การบริการของเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ มีความรู้ ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกใน ทุกด้าน และให้บริการด้วยความรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การเกษตรพร้าวจำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการเสนอแนะในการดำเนินงาน และในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

1. สหกรณ์เป็นสหกรณ์การเกษตรซึ่งเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่ง กลุ่มสมาชิก ถือว่ามีความสำคัญเพราะเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกในระดับพื้นที่ หากกลุ่มสมาชิกขับเคลื่อนงาน ไม่ได้จะส่งผลถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในที่สุด เพื่อแก้ปัญหาี้โดยพัฒนากลุ่มสมาชิกให้เข้มแข็ง เช่น

1.1 วางระบบการเลือกสรรผู้นำกลุ่มสมาชิก เช่น ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ให้มีประสิทธิภาพ ให้ได้ผู้นำที่มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เสียสละ สามารถนำองค์กรระดับกลุ่มสมาชิกได้ตามเจตนารมณ์ของระบบสหกรณ์ ทั้งนี้ อาจจัดชั้นสมาชิกเพื่อคัดกรองสมาชิกที่จะสมัครผู้นำกลุ่มในเบื้องต้น การใช้วิธีการชี้เป้าบุคคลที่เห็นว่าเหมาะสมในกรณีจำเป็น รวมถึงการจัดอบรมความรู้แก่ประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มคนใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้รู้บทบาทหน้าที่

ฯลฯ

1.2 สหกรณ์ต้องวางระบบให้กลุ่มสมาชิกขับเคลื่อน มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้อำนาจที่ประชุมกลุ่มคัดเลือกผู้สมัครเป็นสมาชิกใหม่ การให้ความเห็นประกอบในการอนุมัติเงินกู้ สิ้นเชื้อและหลักประกัน รวมถึงการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการเร่งรัดหนี้สินต่าง ๆ การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชนในพื้นที่ ฯลฯ ไม่เช่นนั้น กลุ่มสมาชิกจะเป็นแค่โครงร่างแต่ขาดบทบาทหน้าที่ ส่งผลถึงมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิก และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุม

2. เพื่อให้สอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีโอกาสที่จะเกิดการตัดสินใจรับกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน หรือครอบครัวหรือชุมชนของตน เพราะหากสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแล้วผลที่เกิดย่อมสอดคล้องกับความต้องการตรงปัญหาที่ตนประสบ รวมถึงการเกิดความรู้สึกผูกพัน รักห่วงแหน รู้สึกเป็นเจ้าของต้องดูแลรักษา ซึ่งตามระบบสหกรณ์ สมาชิกมีฐานะเป็นเจ้าของ ผู้บริหารควบคุมตรวจสอบ และผู้ให้บริการ รวมถึงต้องมีระบบการส่งต่อจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นให้สหกรณ์คงอยู่อย่างถาวร สหกรณ์ควรดำเนินการ เช่น

2.1 การปรับโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ใหม่ รวมถึงการปรับปรุงข้อบังคับระเบียบให้ยืดหยุ่น เพื่อวางระบบงานให้สมาชิกระดับกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในสหกรณ์ให้มากที่สุด การแยกระบบงานการศึกษาอบรม/จัดสวัสดิการ เป็นโครงการเพื่อให้สมาชิกเข้ามาร่วมบริหาร โครงการแทนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ปรับระบบงานการประชาสัมพันธ์การรับรู้ข่าวสาร โดยวางระบบการสื่อสารระหว่างสหกรณ์ สมาชิก รวมถึงตัวข่าวสารและสื่อ ให้เกิดประสิทธิภาพทั้งการสื่อสารในลักษณะทางเดียว และการสื่อสาร 2 ทาง เพื่อเปิดให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม

2.2 ปรับการจัดการกระบวนการและการมุ่งเน้นผู้ให้บริการ ตามกระบวนการบริหารจัดการสมัยใหม่ เช่น การบริหารแบบองค์รวม (TQM) เกณฑ์รางวัลสหกรณ์คุณภาพแห่งชาติ (CQA) มาใช้พัฒนากระบวนการบริหารจัดการของสหกรณ์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม เพราะในกรอบกระบวนการบริหารเหล่านี้มีข้อปลุก掖ยที่สหกรณ์ต้องปฏิบัติ เช่น เปิดโอกาสให้นุคคลภายนอกชุมชนสังคมและสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการสหกรณ์ตามระบบธรรมาภิบาล การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้าร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT) ในการวางแผนกลยุทธ์ เหล่านี้ก็มีส่วนที่สมาชิกจะเข้าร่วมในการรับรู้ตัดสินใจร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในที่สุด

2.3 ควรสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ หรือแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านการบริการของสหกรณ์ผ่านทางกลุ่มสมาชิก เนื่องจากเพื่อนสมาชิก เป็นบุคคลที่สมาชิกติดต่อและได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด ส่วนในการประชุมใหญ่

สามัญประจำปี สหกรณ์ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการใช้ระบบผู้แทนสมาชิกในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์สามารถเข้าประชุมได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น และสมาชิกที่เป็นผู้แทนสมาชิกเข้าประชุมนั้น ควรแจ้งข่าวสาร หรือประเด็นสำคัญในการประชุมให้สมาชิกที่ไม่ได้เข้าประชุมได้รับทราบด้วย

2.3.1 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ควรนำผลการศึกษาที่ได้ ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการแนะนำส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

2.3.2 กรมส่งเสริมสหกรณ์ อาจนำผลการศึกษาไปพิจารณากำหนดนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ในเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้รับรู้ในรายละเอียดปลีกย่อยจากความคิดเห็นของสมาชิกเพิ่มเติมจากการใช้มาตรประมาณค่าตามการวิจัยในเชิงปริมาณ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นย่อยลึกไปอีก เช่น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์และทำธุรกิจให้ครบวงจร แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนางานสหกรณ์ในแต่ละด้าน แต่ละแผนงานให้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น